Nota Inkoopbeleid 2013

Inhoud

1 Inleiding 2

2 Gemeentelijke Doelstellingen 3

3 Juridische uitgangspunten 5
3.1 Algemeen juridisch kader 5
3.2 Uniforme documenten 5
3.3 Algemene beginselen bij inkoop 6
3.4 Grensoverschrijdend belang 7
3.5 Mandaat en volmacht 7
3.6 Afwijkingsbevoegdheid 7

4 Ethische en ideële uitgangspunten 8
4.1 Integriteit 8
4.2 Duurzaamheid 8
4.3 Maatschappelijk verantwoord inkopen 8
4.4 Innovatie 9

5 Economische uitgangspunten 10
5.1 Product- en marktanalyse 10
5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie 10
5.3 Lokale economie en MKB 11
5.4 Samenwerkingsverbanden 11
5.5 Eerlijke mededinging en commerciële belangen 11

6 Organisatorische uitgangspunten
6.1 Inkoop in de organisatie 12
6.2 Verantwoordelijken 12
6.3 Bepalen van de inkoopprocedure 12
6.4 Raming en financiële budget 13

1 Inleiding

In onze organisatie gaan we verplichtingen aan met financiële gevolgen. Bijvoorbeeld bij het inhuren van externe deskundigheid, opdrachten voor adviezen of onderzoeken, de koop van soft- en hardware. Maar ook bij het laten uitvoeren van civieltechnische werken, schoonmaakwerkzaamheden. Een eenvoudige definitie van inkoop is “alles waar een factuur” tegenover staat.
Inkopen is een breder begrip dan aanbesteden. Het inkopen van werken, leveringen en diensten is het grotere geheel waarvan aanbesteden een specifiek onderdeel is. Aanbesteden is een specifieke manier van inkopen die zich kenmerkt door het gelijktijdig, onder gelijke condities, voorwaarden en procedureregels in de markt zetten van de opdracht.

In juridische zin is inkopen “het aangaan van een overeenkomst onder bezwarende titel door de gemeente met een derde”. Op deze overeenkomsten is de Aanbestedingswet 2012 van toepassing. Deze wet stelt specifieke eisen aan het inkoopproces van de gemeente Beesel.

In dit inkoopbeleid maken we het inkoopproces inzichtelijk en transparant door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen inkoop in de gemeente Beesel plaatsvindt. We leven een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 2). Aangezien inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, dienen we continu bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. Gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend. Dit inkoopbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de gemeente.

Bij het inkopen van werken, leveringen en diensten gaan wij uit van:

1. **Juridische uitgangspunten**: hoe gaan wij om met de relevante regelgeving? (zie verder hoofdstuk 3)
2. **Ethische en ideële uitgangspunten**: hoe gaan wij om met de maatschappij en het milieu in ons inkoopproces?
   (zie verder hoofdstuk 4)
3. **Economische uitgangspunten**: hoe gaan wij om met de markt en ondernemers? (zie verder hoofdstuk 5)
4. **Organisatorische uitgangspunten**: hoe regelen wij onze inkoopprocessen? (zie verder hoofdstuk 6)

2 Gemeentelijke Doelstellingen

De gemeente Beesel wil met dit inkoopbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

We kopen rechtmatig en doelmatig in, zodat we gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze aanwenden en besteden.

De gemeente Beesel leeft bestaande wet- en regelgeving na. We kopen efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten. Het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. Wij houden daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.

We zijn een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever.

Professionaliteit houdt in dat we op een bewuste en zakelijke wijze omgaan met inkoop. We investeren in inhoudelijke kennis over de in te kopen werken, leveringen en diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement en in wederzijds respect tussen de gemeente en de contractant. Wij spannen ons in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de ondernemer voor zover die nodig zijn voor het inkoopproces.

We kopen in tegen een optimale (integrale) prijs/kwaliteit verhouding.

Bij het inkopen van werken, leveringen en diensten kan de gemeente ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging. Op deze wijze kijken wij naar de totale levensduurkosten. Een voorbeeld: naast de aanschafprijs van een technische installatie wegen wij de onderhoudskosten daarvan mee. Ook de kwaliteit van de in te kopen werken, leveringen en diensten speelt een belangrijke rol. Een voorbeeld: bij de aanschaf van een technische installatie wegen wij naast kostenaspecten ook de technische levensduur en de service van de leverancier mee.

We leveren een continue bijdrage aan het gehele prestatieniveau van de gemeente.

Inkoop moet het gehele prestatieniveau van de gemeente ondersteunen en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete inkoopdoelstellingen zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.

De gemeente Beesel stelt administratieve lastenverlichting, voor zowel zichzelf als voor ondernemers, voorop.

Zowel de gemeente als ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. We verlichten deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. De gemeente kan b.v. digitaal inkopen (en aanbesteden). We maken, waar mogelijk, gebruik van de uniforme 'eigen verklaring'.

Dit inkoopbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de gemeente.

Het inkoopbeleid sluit aan op de beleidsuitgangspunten van de gemeente op het gebied van:

- Duurzaamheid
- Social Return en
- Integriteit

Om deze doelstellingen te realiseren, hebben we juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit inkoopbeleid. Deze uitgangspunten hebben we in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

3 Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

De gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.

De voor het inkoopbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

- **Aanbestedingswet**
  Dit wettelijke kader implementeert per 1 april 2013 de Europese Richtlijnen 2004/18/EG en 2004/17/EG ('Aanbestedingsrichtlijnen') en Richtlijn 2007/66/EG ('Rechtbeschermingsrichtlijn'). Deze wet en het daarbij behorende flankerende beleid biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- **Europese wet- en regelgeving**
  Wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
- **Burgerlijk Wetboek**:
  Het Burgerlijk Wetboek is het wettelijke kader o.a. voor overeenkomsten.
- **Gemeentewet**:
  De Gemeentewet regelt het wettelijke kader voor gemeenten.

3.2 Uniforme documenten

Wij streven er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat ondernemers weten waar ze aan toe zijn en niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. Medewerkers passen bij inkoop in ieder geval toe:

- Aanbestedingsreglement werken 2012 (*ARW 2012*);
- Gids Proportionaliteit

3.3 Algemene beginselen bij inkoop

De gemeente Beesel neemt bij haar inkopen overeenkomstig de aanbestedingswet de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

Gelijke behandeling en non-discriminatie

We behandelen gelijke omstandigheden niet verschillend, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden. We discrimineren niet op grond van nationaliteit.

Transparantie

De gevolgde procedure is navolgbaar en dus controleerbaar. Inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.

Proportionaliteit (evenredigheid)

We stellen geen onevenredige eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers. We passen het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.

Wederzijdse erkenning

We laten diensten en goederen toe van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie. Dit geldt alleen als deze diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de gemeente.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Wij nemen bij onze inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

3.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan inkoop toetsen we op een objectieve manier of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang passen we de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten waarbij buiten Nederland gevestigde ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voor overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, nemen wij een passende mate van openbaarheid in acht. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel.

3.5 Mandaat en volmacht

We kopen in met inachtneming van de navolgende regelingen:

1. “Budgethoudersregeling”
2. “Delegatie- en Mandaatregister”

3.6 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit inkoopbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een gemotiveerd besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente en voor zover dit op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is. Nadere bepalingen hebben we opgenomen in de budgethoudersregeling.

4 Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

De gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De gemeente Beesel heeft integer handelen hoog in het vaandel staan. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Wij handelen zakelijk en objectief, waardoor we belangenverstrengeling voorkomen.

De gemeente contracteert enkel met integere ondernemers.

De gemeente Beesel doet alleen zaken met integere ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van ondernemers is bij inkoop mogelijk.

4.2 Duurzaamheid

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Wij streven er naar om de voor onze bedrijfsvoering noodzakelijke leveringen – daar waar mogelijk en doelmatig - duurzaam in te kopen. In onze ambitie duurzaam in te kopen is het Maatregelenplan Interne Milieuzorg leidend.

4.3 Maatschappelijk verantwoord inkopen

Inkoop vindt op maatschappelijk verantwoorde wijze plaats.

Beesel heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Het hebben van werk is van groot belang bij het bestrijden en voorkomen van armoede. Daarnaast is werk belangrijk voor zelfredzaamheid en het tegengaan van sociaal isolement. Met name zij die door belemmerende omstandigheden niet (volledig) op eigen kracht aan het arbeidsproces deel kunnen nemen behoeven ondersteuning vanuit de gemeentelijke overheid. Dit geldt met name voor inwoners in onze gemeente/regio die zijn aangewezen op de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), maar ook andere doelgroepen zoals bijvoorbeeld inwoners die zijn aangewezen op de Wwb, allochtonen en jongeren. Wij stimuleren daarom - waar mogelijk en doelmatig - de participatie van gehandicapten en werkelozen in het arbeidsproces.

Wij maken daarbij gebruik van de wettelijke mogelijkheden zoals (quasi-)-inbesteden, voorbehouden opdrachten WSW-bedrijven (art. 2.82 Aw2012) en uitsluitend recht (art. 2.24.a Aw2012), bijzondere voorwaarden (artikel 2.80 Aw2012).

Wij weren ondernemers die werken, leveringen en/of diensten leveren die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.

4.4 Innovatie

Wij moedigen – daar waar mogelijk – innovatiegericht inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen zoeken we naar een innovatieve oplossing of laten we ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand ‘product’.

5 Economische uitgangspunten

5.1 Product- en marktanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De gemeente Beesel acht het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt. Een marktconsultatie met ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

De gemeente acht een te grote afhankelijkheid van ondernemers niet wenselijk:

De gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van ondernemers (contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De gemeente Beesel is in beginsel vrij in het maken van keuzes bij haar inkoop. Bijvoorbeeld bij de keuze van ondernemer(s) en contractant(en).

De gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie:

Gedurende de contractperiode kan bij de contractant afhankelijkheid ontstaan van de gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve ondernemers.

5.3 Lokale economie en MKB

We hebben oog voor de lokale en regionale economie, zonder dat dit leidt tot discriminatie van ondernemers.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, houden we rekening met de lokale en regionale economie en lokale en regionale ondernemers. Discriminatie voorkomen we daarbij. Wij laten niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen liggen.

We hebben oog voor het midden- en kleinbedrijf.

Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen krijgen. We houden bij inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit doen we door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.4 Samenwerkingsverbanden

We hanteren als uitgangspunt dat wij oog hebben voor samenwerking bij inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerking binnen de eigen organisatie als voor samenwerking met andere gemeenten of aanbestedende diensten.

5.5 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

We bevorderen eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers krijgen een eerlijke kans om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant en op basis van gelijkheid te handelen, bevorderen wij een eerlijke mededinging. Dit draagt bij aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). We wensen geen ondernemers te betrekken in het inkoopproces die de mededinging vervalsen.

6 Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoop in de organisatie

We hebben de inkoop decentraal georganiseerd.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de aangewezen verantwoordelijke medewerker (budgethouder). Deze medewerker is zelf verantwoordelijk voor inkoop binnen de kaders van dit beleid en de operationele kaders die we hebben opgenomen in de budgethoudersregeling.

6.2 Verantwoordelijkheid

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het inkoopbeleid.

6.3 Bepalen van de inkoopprocedure

Aan de hand van de geraamde opdrachtwaarde bepalen we de te volgen inkoopprocedure. De te volgen inkoopprocedures in relatie tot de geraamde opdrachtwaarden zijn opgenomen in de budgethoudersregeling. Bij het vaststellen daarvan hebben we de bepalingen uit de Gids Proportionaliteit in acht genomen.

Deel 2 van de Aanbestedingswet 2012 kent tal van bepalingen die de gemeente in staat stellen opdrachten met een waarde boven de Europese aanbestedingsdrempels niet of deels niet Europees aan te besteden. Naast uitgesloten opdrachten zijn dat o.a. de 2b-diensten, de percelenregeling, uitsluitend recht, voorbehouden opdrachten en de (quasi)-inbesteding.
Bij toepassing van een van deze specifieke bepalingen stelt het college de toe te passen inkoopprocedure vast op basis van een deugdelijk gemotiveerd verzoek.

6.4 Raming en financiële budget

Wij kopen in op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De gemeente Beesel wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen.

Deze nota inkoopbeleid treedt in werking op 16 september 2013. Deze nota inkoopbeleid vervangt de huidige nota die hiermee komt te vervallen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders d.d. 9 september 2013.

Burgemeester en wethouders van Beesel,

drs. R.R.M. Halffman
secretaris

dr. P. Dassen-Housen
burgemeester